

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1948

Vyhlášené: 24.04.1948 Časová verzia predpisu účinná od: 17.03.1951 do: 01.06.1954

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

75.

Z á k o n

ze dne 16. dubna 1948

o volbách do Národního shromáždění.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

HLAVA PRVNÍ

Ustanovení všeobecná

ODDÍL I.

Volební kraje, oblasti, místa a obvody.

§ 1.

Volební kraje a oblasti.

(1) Pro volby do Národního shromáždění se rozděluje území Československé republiky na volební kraje, složené ze správních okresů podle stavu v den vypsání volby. Volební kraje jsou určeny v příloze, která jest součástí tohoto zákona.

(2) Volební kraje jsou sdruženy ve dvě volební oblasti, z nichž jednu tvoří volební kraje první až devatenáctý, druhou volební kraje dvacátý až dvacátý osmý.

§ 2.

Určení počtu poslanců volených ve volebních oblastech.

(1) Počet poslanců, kteří mají býti voleni v každé volební oblasti, určí způsobem uvedeným v odstavcích 2 a 3 podle počtu osob zapsaných ve stálých seznamech voličských ústřední volební výbor (§ 8) ve schůzi svolané k tomu účelu ministrem vnitra.

(2) Ústřední volební výbor nejprve zjistí na podkladě šetření provedeného ministerstvem vnitra úhrnný počet osob, které jsou zapsány ve voličských seznamech (§ 18) na území celého státu a v každé volební oblasti.

(3) Poté rozdělí úhrnný počet osob zapsaných v těchto voličských seznamech na území celého státu počtem všech poslanců, které je zvoliti (300). Celým číslem dělením vyšším beze zlomku dělí úhrnný počet osob zapsaných ve voličských seznamech v dotčené volební oblasti. Takto vypočtené celé číslo je počet mandátů připadajících na onu oblast. Nebyly-li takto rozvrženy na volební oblasti všechny mandáty, připadne zbývající mandát volební oblasti, která má větší zbytek dělení. Jsou-li zbytky dělení u obou volebních oblastí stejné, rozhodne los.

(4) Počet poslanců připadající podle předchozích odstavců na každou volební oblast vyhlásí ministr vnitra neprodleně v Úředním listě republiky Československé.

§ 3.**Volební místa.**

(1) Volební kraje se dělí na volební místa.

(2) Volebním místem je zásadně každá obec.

(3) Jen výjimečně lze sousední obce s méně než 50 voliči zapsanými ve voličských seznamech přikázati k nejbližší větší obci v témže správním okrese jako volebnímu místu. O tom rozhoduje okresní národní výbor; jde-li však o přikázání k obci, v níž místní (ústřední) národní výbor vykonává působnost okresního národního výboru, je příslušný zemský národní výbor, na Slovensku pověřenectvo vnitra. Rozhodnutí vyžaduje schválení ministra vnitra, který může tuto působnost přenést, pokud jde o schvalování rozhodnutí okresních národních výborů, na zemský národní výbor, na Slovensku na pověřenectvo vnitra.

[Red. poznámka: Podľa prílohy E bodu 2 predpisu č. 116/1949 Zb. odpadá súčinnosť (udielanie súhlasu, schvaľovanie, potvrdzovanie, vypočutie) v § 3 ods. 3 tohto zákona v predmete pôsobnosti „Prikazovanie obcí s menej než 50 voličmi zapísanými vo voličských soznamoch k obci, v ktorej miestny (ústredný) národný výbor vykonáva pôsobnosť okresného národného výboru.“]

§ 4.**Volební obvody a místnosti.**

(1) Volební místa se dělí na volební obvody. Pro každý volební obvod se zřídí zpravidla jedna volební místnost.

(2) Volební místo, v němž voličové jsou zapsáni v neděleném voličském seznamu, tvoří jediný volební obvod. Volební místo, v němž voličové jsou zapsáni v dílčích voličských seznamech, má volební obvody, které se shodují s obvody, pro něž jsou sestaveny dílčí stálé seznamy voličské (§ 7, odst. 4 zákona ze dne 21. února 1946, č. 28 Sb., o úpravě stálých seznamů voličských). Není-li v dílčím seznamu voličském zapsáno více než 200 voličů, lze spojití takový obvod s nejbližším volebním obvodem v jeden volební obvod.

(3) Jsou-li ve volebním místě ve větším počtu voliči v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech, kteří pro svůj tělesný stav nejsou s to vykonati volební právo mimo ústav, lze pro ně zříditi zvláštní volební obvod, po případě zvláštní volební obvody.

(4) Volební obvody a volební místnosti určí místní (ústřední) národní výbor. Před určením volebních obvodů a místností v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech buď slyšena správa ústavu.

(5) Místní (ústřední) národní výbor určí též jednu, po případě několik volebních místností, v nichž osoby s voličskými průkazy (§ 15 zák. č. 28/1946 Sb.) nebo voliči z přikázané obce (§ 3, odst. 3) vykonají volební právo zpravidla společně s jinými občany.

ODDÍL II.**Volební orgány.****§ 5.****Volební výbory.**

(1) K provedení voleb jsou povolány tyto volební výbory: obvodní (místní) volební výbory (§ 6), krajské volební výbory (§ 7) a ústřední volební výbor (§ 8).

(2) Členem volebního výboru nebo jeho náhradníkem může být jen státní občan Československé republiky, který má podmínky práva volebního a není z práva volebního vyloučen podle § 11, odst. 1 a 2, byť i nemá bydliště v obci, v níž je zřízen volební výbor. Kandidáti nesmějí být členy volebních výborů ani náhradníky, s výjimkou předsedy a místopředsedy ústředního volebního výboru. Týž občan může být členem několika volebních výborů.

(3) Každý občan je povinen přijmouti jmenování členem nebo náhradníkem člena volebního výboru, pokud splňuje předepsané podmínky (odstavec 2) a má bydliště v obci sídla volebního výboru. Členství (náhradnictví) ve volebním výboru je čestnou veřejnou funkcí. Je-li člen volebního výboru (náhradník) odkázán na svůj denní pracovní výdělek, v němž je mu výkonem této funkce v pracovní den podstatně bráněno, může žádati, aby mu byla přiznána ze státních prostředků přiměřená náhrada ztráty na pracovní odměně i náhrada skutečných výloh vzešlých mu výkonem funkce. O žádosti rozhodne s konečnou platností okresní národní výbor, v jehož obvodu je sídlo dotčeného volebního výboru (§ 46, odst. 7).

(4) Členové volebního výboru a jejich náhradníci složí slib na svou čest a své svědomí, že budou svědomitě a nestranně konati povinnosti svého úřadu a že budou zachovávatí zákony a jiné předpisy. Výhrady nebo dodatky ke slibu se považují za jeho odepření a za odmítnutí přijmouti jmenování.

(5) Jestliže člen volebního výboru nebo náhradník z vážného důvodu odmítne přijmouti jmenování nebo se vzdá členství ve volebním výboru, nebo vzejde-li nebo dodatečně najevo vyjde okolnost, pro kterou by ani původně nemohl být jmenován (odstavec 2), nebo nevykonává-li svůj úřad, provede se neprodleně dodatečně jmenování.

(6) Obvodní (místní) volební výbor a krajský volební výbor se může platně usnášeti za přítomnosti více než poloviny všech členů nadpoloviční většinou přítomných k hlasování oprávněných. Předseda má právo hlasovací. Při rovnosti hlasů se pokládá návrh za zamítnutý. O podjatosti platí přiměřeně ustanovení o správním řízení platná pro národní výbory. Tyto zásady platí též pro usnášení ústředního volebního výboru, avšak s tou odchylkou, že je třeba přítomnosti aspoň tří pětín všech členů a že předsedající hlasuje toliko, je-li počet hlasů stejný; místopředseda hlasuje jen tehdy, když předseda a počet hlasů je stejný.

(7) Volební výbory rozhodují s konečnou platností. O jednání volebního výboru se sepíše zápis ve dvojitěm stejnopisu. Zápis podepíší všichni přítomní; pokud by nebyl podepsán přítomným členem (nebo jej zastupujícím náhradníkem), budiž to v zápisu vysvětleno. Zápis sepíše člen volebního výboru pověřený tímto úkolem podle tohoto zákona nebo podle opatření předsedy volebního výboru.

§ 6.

Obvodní (místní) volební výbor.

(1) Pro každou volební místnost se zřídí obvodní volební výbor, který v ní řídí volbu, jakož i zjišťuje a oznamuje volební výsledek v obci (§§ 28 až 38).

(2) Je-li ve volebním místě více než 5 volebních místností, zřídí se ještě pro celý jeho obvod místní volební výbor (§ 38, odst. 2). Ve volebním místě se 2 až 5 volebními místnostmi vykonává úkoly místního volebního výboru obvodní volební výbor, v jehož obvodu je hlavní budova místního (ústředního) národního výboru, a je-li k větší obci jako volebnímu místu přikázána menší obec (§ 3, odst. 3), hlavní budova místního národního výboru větší obce.

(3) Obvodní (místní) volební výbor má 8 členů a tolikéž náhradníků. Členy a za každého člena náhradníka jmenuje předseda okresního národního výboru, v jehož obvodu je sídlo obvodního

(místního) volebního výboru (§ 46, odst. 7), přihlížeje k tomu, aby byly zastoupeny, pokud možno, všechny volební skupiny.

(4) Členové obvodního (místního) volebního výboru a jejich náhradníci se sejdou ke složení slibu (§ 5, odst. 4) bez pozvání 7. den přede dnem volby o 12. hodině u předsedy místního (ústředního) národního výboru, v jehož obvodu je zřízen obvodní volební výbor. Do slibu je vezme v zastoupení dohlédacího orgánu (§ 46) předseda místního (ústředního) národního výboru, neurčí-li dohlédací orgán jiného svého zástupce.

(5) Členové obvodního (místního) volebního výboru volí za předsednictví nejstaršího člena před zahájením volby ze sebe předsedu a místopředsedu poměrnou většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhodne los.

(6) Předseda obvodního (místního) volebního výboru může určití zapisovatelem některého člena tohoto volebního výboru nebo jinou vhodnou osobu, která se tím stává zároveň členem volebního výboru s hlasem poradním a složí neprodleně slib (§ 5, odst. 4) do rukou zástupce dohlédacího orgánu (§ 46, odst. 6), a není-li ho, do rukou předsedy volebního výboru.

§ 7.

Krajský volební výbor.

(1) Pro každý volební kraj se zřídí krajský volební výbor se sídlem uvedeným v příloze (§ 1), který upravuje kandidátní listiny (§ 21) a zjišťuje a oznamuje výsledek volby ve volebním kraji (§ 39).

(2) Krajský volební výbor má 8 členů a tolikéž náhradníků. Členy a za každého člena náhradníka jmenuje nejpozději 27. den přede dnem volby předseda okresního národního výboru, v jehož obvodu je sídlo dotčeného krajského volebního výboru (§ 46, odst. 7), na návrh příslušného krajského akčního výboru Národní fronty. Za tím účelem navrhne krajský akční výbor Národní fronty, v jehož obvodu je sídlo krajského volebního výboru, předsedovi okresního národního výboru potřebný počet osob, které splňují předepsané podmínky, nejpozději do 12. hodiny 27. dne přede dnem volby. Jmenované členy a náhradníky oznámí předseda okresního národního výboru současně ministerstvu vnitra, na Slovensku také pověřenectvu vnitra.

(3) Členem krajského volebního výboru s hlasem poradním a zároveň zapisovatelem je úředník, podle možnosti konceptní, okresního (ústředního) národního výboru, určený jeho předsedou, v jehož obvodu je sídlo krajského volebního výboru.

(4) Členové krajského volebního výboru a jejich náhradníci se sejdou ke složení slibu (§ 5, odst. 4) a k ustavení krajského volebního výboru bez pozvání u předsedy okresního národního výboru, v jehož obvodu je sídlo krajského volebního výboru (§ 46, odst. 7), 26. dne přede dnem volby o 12. hodině. Po složení slibu do rukou předsedy uvedeného národního výboru volí členové krajského volebního výboru za předsednictví nejstaršího člena ze sebe předsedu a místopředsedu poměrnou většinou hlasů; při rovnosti hlasů rozhodne los.

§ 8.

Ústřední volební výbor.

(1) Pro území celého státu se zřídí ústřední volební výbor při ministerstvu vnitra v Praze, aby provedl rozvržení mandátů na volební oblasti (§ 2) a volební kraje (§ 40) a konečnou úpravu kandidátních listin (§ 22), jakož i první a druhé skrutinium (§§ 41 a 42).

(2) Ústřední volební výbor má jmenovaných 16 členů a tolikéž náhradníků. Členy a za každého člena náhradníka jmenuje nejpozději 26. den přede dnem volby ministr vnitra na návrh ústředního akčního výboru Národní fronty. Za tím účelem navrhne ústřední akční výbor Národní fronty

ministru vnitra potřebný počet osob, které splňují předepsané podmínky, nejpozději do 12. hodiny 27. dne přede dnem volby.

(3) Předsedou ústředního volebního výboru je ministr vnitra a místopředsedou pověřenec vnitra, kteří se mohou dáti zastupovati úředníkem svého úřadu.

(4) Členem ústředního volebního výboru s hlasem poradním jest konceptní úředník ministerstva vnitra určený ministrem vnitra.

(5) Členové ústředního volebního výboru a jejich náhradníci, jakož i zástupce předsedy a místopředsedy složí slib (§ 5, odst. 4) do rukou ministra vnitra na počátku první schůze, které se účastní.

§ 9.

Důvěrníci.

(1) Obvodní (místní) volební výbor musí na návrh každé volební skupiny, která podala platnou kandidátní listinu v dotčeném volebním kraji, připustiti dva voliče, které určí zmocněnec volební skupiny (§ 19, odst. 3) a oznámí písemně místnímu (ústřednímu) národnímu výboru nejpozději 5. dne přede dnem volby. Určiti důvěrníky může též zástupce zmocněnce volební skupiny, kterého zmocněnec ustanovil pro správní okres a oznámil okresnímu národnímu výboru (§ 46, odst. 7) aspoň 18. den přede dnem volby.

(2) Důvěrníci mají právo býti přítomni celému volebnímu aktu až do prohlášení výsledku sčítání hlasů; do jednání mohou však zasahovati jen v mezích § 31.

ODDÍL III.

O právu volebním a volitelnosti

§ 10.

O právu voliti.

Právo voliti poslance přísluší všem státním občanům Československé republiky, kteří splňují podmínky pro zápis do voličských seznamů podle § 2, odst. 1 zák. č. 28/1946 Sb. a kteří nejsou vyloučeni z práva voliti podle § 11. Zápis do těchto voličských seznamů je podmínkou výkonu volebního práva.

§ 11.

Vyloučení z práva voliti.

(1) Z práva voliti jsou vyloučeni, kdo jsou vyloučeni ze zápisu do voličských seznamů nebo se do nich nezapisují (§§ 3, 25 a 22 zák. č. 28/1946 Sb.).

(2) Volební právo vykonati nesmějí ti, u jejichž zápisu ve stálých seznamech voličských je poznamenána překážka výkonu volebního práva (§ 55).

§ 12.

Nepřipustění k hlasování.

Volič zapsaný ve voličských seznamech nesmí býti připuštěn k hlasování (§ 31), předloží-li se obvodnímu volebnímu výboru úřední doklad o tom, že v den volby není státním občanem Československé republiky, nebo že nepřekročil v den vyložení (§ 8 zák. č. 28/1946 Sb.) voličských seznamů, jež jsou podkladem pro hlasování, 18. rok věku, nebo že jest vyloučen z práva voliti podle ustanovení § 11, odst. 1, nebo že u jeho zápisu ve voličských seznamech má býti vyznačena

překážka výkonu práva volebního podle rozhodnutí příslušného orgánu, které dosud nebylo provedeno (§ 55).

§ 13.

Výkon práva volebního.

(1) Každý volič má jen jeden hlas.

(2) Volební právo má jen v jedné obci a vykonává je osobně.

§ 14.

Voličský průkaz.

(1) Voličský průkaz opravňuje k výkonu volby jen v obci na něm vyznačené.

(2) Voličové však, kteří prokáží, že se musí z důvodu veřejné služby, kterou vykonávají, nepředvídaně zdržovat v den volby mimo obec vyznačenou na jejich voličském průkazu (na př. příslušníci finanční stráže), mohou na podkladě takového voličského průkazu vykonat volební právo v tom volebním místě, v němž jsou služebně v den volby.

(3) Osoby vojenské a členové Sboru národní bezpečnosti, mající voličský průkaz, mohou voliti rovněž jen v jedné obci, a to zpravidla v obci, v níž jsou v den volby přikázáni službou.

(4) Osoby v den volby ošetřované v nemocnicích a jiných léčebných ústavech nebo umístěné v sociálních ústavech, mohou voliti ve volební místnosti zřízené v ústavu (§ 4, odst. 3 a § 33) jen na podkladě voličského průkazu. Je-li dotčená osoba zapsána ve voličských seznamech v obci sídla ústavu, vydá jí místní národní výbor na přihlášku voličský průkaz, prokáže-li potvrzením správy ústavu, že bude v den volby v něm ošetřována nebo umístěna. Na voličském průkazu buď vyznačen též volební obvod ústavu, v němž osoba hodlá voliti a v němž jedině může na podkladě takového voličského průkazu volbu vykonat.

§ 15.

O volitelnosti.

(1) Za poslance a jejich náhradníky mohou být voleni všichni státní občané Československé republiky, kteří v den volby vyhovují podmínkám ústavních předpisů a nejsou podle § 11, odst. 1 vyloučeni z práva voliti.

(2) Na kandidátní listině nesmí být uvedena osoba, u jejíhož zápisu byla do dne předložení kandidátní listiny (§ 19) ve voličském seznamu vyznačena poznámka překážky výkonu práva volebního (§ 55).

§ 16.

Povinnost voliti.

(1) Každý volič je povinen volby se zúčastnit.

(2) Od této povinnosti jsou osvobozeni ti, kdož

- a) jsou starší 70 let nebo
- b) pro nemoc nebo vadu tělesnou se nemohou dostavit do volební místnosti nebo
- c) pro neodkladné povinnosti svého úřadu nebo povolání nemohou včas přijít k volbě nebo
- d) jsou v den volby od místa volby nejméně 100 km nebo
- e) jsou zdrženi přerušením dopravy nebo jinými nepřekonatelnými překážkami.

(3) Zaměstnavatel jest povinen upravit službu tak, aby se zaměstnanci mohli volby zúčastnit a aby mohli vykonávat funkce členů volebních orgánů nebo jejich náhradníků.

(4) Vojenská služba buď pro den volby upravena tak, aby pokud to dovolují služební poměry, mohly vykonat volební právo i vojenské osoby, nemající voličský průkaz, mimo místo služební. To platí obdobně také o službě členů Sboru národní bezpečnosti.

HLAVA DRUHÁ **Přípravné řízení volební.**

§ 17. **Vypsání voleb.**

(1) Ministr vnitra vypíše volbu nejpozději 28. den přede dnem volby vyhláškou v Úředním listě republiky Československé. Vyhláška musí obsahovati den volby, poučení o nahlížení do voličských seznamů (§ 18, odst. 4), lhůtu k podání kandidátních listin s označením orgánů, u nichž se kandidátní listiny podávají v jednotlivých volebních krajích, a vyzvání, aby akční výbory Národní fronty v příslušných lhůtách navrhly zástupce volebních skupin do volebních výborů (§ 7, odst. 2 a § 8, odst. 2). Dále musí obsahovati den, hodinu a místo, kdy a kde se konají schůze ústředního volebního výboru a krajských volebních výborů (§ 7, odst. 4, §§ 21 a 22).

(2) Nejpozději 2. dne po uveřejnění vyhlášky podle ustanovení předchozího odstavce uvede se vypsání volby také ve známost v každé obci vyhláškami na veřejných místech po dobu 15 dnů, jakož i jiným způsobem v místě obvyklým. Tvoří-li obec několik osad, budiž volba vyhlášena také ve všech osadách.

(3) Vyhláška v obci musí obsahovati den volby, poučení o nahlížení do voličských seznamů (§ 18, odst. 4), počet obvodních volebních výborů, zřízení místního volebního výboru, místo úřadu předsedy krajského volebního výboru, lhůtu k předložení kandidátních listin s označením orgánu, u něhož se kandidátní listiny pro dotčený volební kraj podávají, jakož i ustanovení o formě a obsahu kandidátních listin.

§ 18. **Vyložení seznamů voličských**

(1) Stálé seznamy voličské, které jsou podle § 14 zák. č. 28/1946 Sb. podkladem pro hlasování, buďtež vyloženy po 8 dnů až do dne volby k veřejnému nahlédnutí.

(2) O právu nahlížeti, činiti si opisy a výpisy a o době, po niž voličské seznamy mají býti vyloženy, platí obdobně ustanovení § 8, odst. 1 věty druhé a třetí zák. č. 28/1946 Sb.

(3) Na správné zachovávání těchto ustanovení dohlížejí členové místní volební komise (§ 56).

(4) Zástupci akčních výborů Národní fronty a volebních skupin (§ 54) mohou nahlížeti do stálých seznamů voličských, činiti si opisy a výpisy i v době před jejich vyložení podle odstavce 1, počínajíc dnem vypsání volby (§ 17, odst. 1). Ustanovení odstavců 2 a 3 platí obdobně i tu.

§ 19. **Kandidátní listiny.**

(1) Volební skupiny (§ 54) mohou předložiti kandidátní listiny ve volebním kraji pro první skrutinium (§ 41) ve lhůtě od 25. dne přede dnem volby do 12. hodiny 20. dne přede dnem volby předsedovi příslušného krajského volebního výboru. Předseda jest povinen podateli potvrditi den a

hodinu podání. Podatel může předložit další opis kandidátní listiny, jehož souhlas s předloženou kandidátní listinou předseda krajského volebního výboru potvrdí.

(2) Aby kandidátní listina byla platná, budiž opatřena úředně ověřenými podpisy nejméně 1000 voličů zapsaných do voličských seznamů v obcích volebního kraje, o něž jde. Jsou-li podkladem pro odevzdání hlasů (§ 18) jiné voličské seznamy, než které byly pravoplatně upraveny v době vypsaní volby (§ 17), stačí zápis v jednom nebo druhém voličském seznamu. Kandidát nemůže kandidátní listinu platně podepsati. U podpisu voličova buď uvedena obec, v níž je zapsán ve voličských seznamech. Podpisy ověřuje místní (ústřední) národní výbor, soud nebo veřejný notář. Úmrtí, odvolání podpisů nebo ztráta volebního práva podpisovatelova nepůsobí na platnost kandidátní listiny.

(3) Kandidátní listina musí obsahovati ve dvojím stejnopise:

1. označení volební skupiny;
2. jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště kandidátů. Pořadí každého kandidáta budiž označeno arabskou číslicí;
3. označení zmocněnce volební skupiny a jeho náhradníků s udáním přesné adresy. Nejsou-li označeni, považuje se první podepsaný za zmocněnce a voličové na druhém a dalším místě podepsaní za jeho náhradníky. U zmocněnce a jeho náhradníků musí být splněny podmínky uvedené v § 5, odst. 2. Za zmocněnce volební skupiny ani jeho náhradníky nelze označiti kandidáty;
4. označení orgánu, který může odvolati kandidáta (§ 23).

(4) Volební skupina může kandidovati ve volebním kraji prvním nejvýše 60, v každém jiném volebním kraji nejvýše 40 osob.

(5) Ke kandidátní listině budiž připojeno vlastnoručně podepsané prohlášení všech kandidátů, že kandidaturu přijímají, k jaké národnosti se hlásí, že se svým souhlasem nejsou navrženi na jiné kandidátní listině ani v jiném volebním kraji a že u nich není překážky výkonu volebního práva ani volitelnosti (§§ 15 a 55).

§ 20.

Přípravné řízení u krajského volebního výboru.

(1) Přípravy pro rozhodování krajského volebního výboru vykoná jeho předseda.

(2) Předseda krajského volebního výboru zejména vyzve zmocněnce, aby nejpozději do 12. hodiny následujícího dne odstranil formální vadu kandidátní listiny, na př. obsahuje-li kandidátní listina více kandidátů, než je dovoleno podle ustanovení § 19, odst. 4, není-li uvedeno označení volební skupiny nebo vyznačeno pořadí kandidátů, není-li připojen souhlas kandidátů, není-li v něm uvedena jeho národnost, není-li kandidátní listina předložena ve dvojím stejnopise, má-li nedostatečný počet podpisů, nebo není-li u voličova podpisu uvedena obec, v níž je zapsán ve voličských seznamech, a pod.

§ 21.

Rozhodování krajského volebního výboru.

(1) Krajský volební výbor se sejde bez pozvání 20. den přede dnem volby o 16. hodině u svého předsedy, aby upravil kandidátní listiny. Jednání volebního výboru skončí nejpozději o 14. hodině následujícího dne. Ihned po schůzi krajského volebního výboru zašle jeho předseda zápis o jednání krajského volebního výboru a jeden stejnopis kandidátních listin s prohlášením kandidátů předsedovi ústředního volebního výboru.

(2) Krajský volební výbor prohlásí za neplatnou kandidátní listinu, neuvede-li zmocněnec volební skupiny ani po vyzvání předsedy, ani ve schůzi krajského volebního výboru označení volební skupiny na kandidátní listině, dále kandidátní listinu volební skupiny, která nevyhovuje ustanovení § 19, odst. 1, věty první, jakož i kandidátní listinu, která ani po řízení podle § 20 nemá potřebný počet podpisů. K těmto usnesením krajského volebního výboru je třeba schválení ústředního volebního výboru. Prohlásí-li krajský volební výbor se schválením ústředního volebního výboru kandidátní listinu za neplatnou, vyhlásí to předseda krajského volebního výboru s udáním důvodů v Úředním listě republiky Československé.

(3) Krajský volební výbor škrtně kandidáta, uvedeného na několika kandidátních listinách, na té kandidátní listině, k níž nebyl připojen souhlas s kandidaturou, vyhovující ustanovení § 19, odst. 5; jinak přechází rozhodnutí o tom na ústřední volební výbor. Rovněž škrtně kandidáta, nepředloží-li zmocněnec včas (§ 20) kandidátovo prohlášení (§ 19, odst. 5). Nezmění-li zmocněnec počet kandidátů na počet podle ustanovení § 19, odst. 4, škrtně krajský volební výbor poslední nadpočetné kandidáty. Je-li na kandidátní listině uvedena osoba, která podle § 15, odst. 2 nebo podle jiného zákonného ustanovení nemůže být kandidována, škrtně ji krajský volební výbor z kandidátní listiny.

§ 22.

Řízení u ústředního volebního výboru.

(1) Ústřední volební výbor se sejde bez pozvání 16. den před volbou o 10. hodině v ministerstvu vnitra. Jednání ústředního volebního výboru skončí nejpozději o 14. hodině následujícího dne. Výsledek jednání oznámí předseda neprodleně zúčastněným krajským volebním výborům a volebním skupinám.

(2) Ústřední volební výbor nejprve přezkoumá usnesení krajských volebních výborů v celém rozsahu a odstraní shledané vady. Je-li některý z kandidátů na několika kandidátních listinách a nedošlo-li k dohodě zástupců zúčastněných volebních skupin v ústředním volebním výboru v jeho schůzi, škrtně předseda kandidáta tak, aby zůstal uveden jen na jedné kandidátní listině.

(3) Má-li několik kandidátních listin stejné nebo nesnadno rozeznatelné označení, vyzve předseda ústředního volebního výboru po zahájení schůze zástupce těchto volebních skupin (odstavec 2), aby nejpozději do 24 hodin je opravili. Neshodnou-li se volební skupiny včas, upraví označení volebních skupin ústřední volební výbor.

(4) Jsou-li kandidátní listiny, vydané pravděpodobně touže volební skupinou, v různých volebních krajích označeny odchylně, vyzve předseda po zahájení schůze její zástupce, aby do 24 hodin oznámili jednotné označení volební skupiny pro všechny volební kraje. Neučiní-li tak, určí její označení ústřední volební výbor.

(5) Pořadí kandidátních listin je v každé volební oblasti samostatné a počíná vždy jedničkou. Pořadí kandidátních listin určí ústřední volební výbor. Je-li v každém volebním kraji téže volební oblasti podána jen jedna kandidátní listina téže volební skupiny, nečísluje se. Podle takto určeného pořadí se opatří kandidátní listiny všech volebních skupin v každé volební oblasti příslušnými čísly arabskými.

§ 23.

Vzdání a odvolání kandidatury.

(1) Kandidát se může vzdát kandidatury jen ověřeně podepsaným prohlášením, a to až do dne vyhlášení výsledku volby (§ 43 a § 44, odst. 3). Do téže lhůty může orgán označený na kandidátní listině (§ 19, odst. 3, č. 4) odvolat kandidaturu kandidáta ověřeně podepsaným prohlášením.

Vzdá-li se kandidát kandidatury nebo je-li kandidatura odvolána nejpozději 5. den před volbou, buď předloženo uvedené prohlášení předsedovi krajského volebního výboru, po této lhůtě pak předsedovi ústředního volebního výboru.

(2) Vzdal-li se kandidát kandidatury nebo byla-li kandidatura odvolána až po schůzi ústředního volebního výboru (§ 22), zůstává jméno kandidátovo na kandidátní listině, avšak při příkazování mandátů se k němu nepřihlíží. V takovém případě vyhlásí předseda příslušného volebního výboru neprodleně vzdání nebo odvolání kandidatury tak, aby vešlo přede dnem volby co nejvíce ve veřejnou známost.

§ 24.

Rozmnožení kandidátních listin.

(1) Předseda krajského volebního výboru dá rozmnožiti tiskem platné kandidátní listiny, na nichž buď uvedeno označení volební skupiny a všichni kandidáti i jejich pořadí (§ 19, odst. 3). Je-li stanoveno pořadí kandidátních listin (§ 22, odst. 5), buď uvedeno i řadové číslo.

(2) Každá kandidátní listina budiž rozmnožena zvláště ve formě hlasovacího lístku, a to všechny listiny písmem téhož druhu a stejné velikosti, na papíru téže barvy a jakosti a týchž rozměrů, a buďtež opatřeny na témže místě pečeti krajského volebního výboru. Kandidátní listiny buďtež rozmnoženy v počtu převyšujícím nejméně o čtvrtinu úhrnný počet voličů dotčeného volebního kraje.

(3) Předseda krajského volebního výboru dá zároveň rozmnožiti prázdné hlasovací lístky (§ 32), označené v záhlaví slovy „Prázdný lístek“ a dole opatřené pečeti krajského volebního výboru. Ostatní prázdná plocha jest přetržena dvěma čarami ve způsobu úhlopříčen. Budou vydány na papíru téže barvy a jakosti a týchž rozměrů ako hlasovací lístky a v počtu odpovídajícím ustanovení předchozího odstavce.

(4) Rozmnožené kandidátní listiny (hlasovací lístky) a prázdné lístky zašle předseda krajského volebního výboru předsedům místních národních výborů s vyzváním, aby je dodali všem voličům.

(5) Předseda místního národního výboru dá dodati ve svém obvodu každému voliči do bytu hlasovací lístky a prázdný lístek, které mu zaslal předseda krajského volebního výboru, a to v obcích s více než 1 000 voliči zapsanými ve stálých seznamech voličských nejpozději 3. den přede dnem volby a v ostatních obcích nejpozději 2. den přede dnem volby. Voličům v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech (§ 4) dá dodati hlasovací lístky prostřednictvím správy ústavu.

HLAVA TŘETÍ

Volba.

§ 25.

Den volby.

(1) Volba se koná v neděli od 8. hodiny ranní. Hodinu konečnou určí dohlédací orgán (§ 46). Ve volebních místech (§ 3) s počtem voličů do 500 trvá volba nejméně 6 hodin, v ostatních místech nejméně 8 hodin. Ve volebním obvodu, zřízeném pro voliče v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech, volební doba uplyne, jakmile všichni voličové, kteří měli v tomto obvodu voliti, vykonali své volební právo nebo jim k tomu byla poskytnuta příležitost (§ 33, odst. 2).

(2) V den před volbou od 14. hodiny a v den volby až do uplynutí jedné hodiny po konečné hodině volby jest zakázáno prodávati, čepovati nebo podávati nápoje obsahující alkohol.

§ 26.**Vyhláška o provádění volby.**

(1) Nejpozději 8. den přede dnem volby vyhlásí okresní národní výbor (§ 46, odst. 7) v každé obci veřejnou vyhláškou, která musí být vyvěšena až do skončení volby v obci, a způsobem v místě obvyklým den, počáteční a konečnou hodinu volby, místnost místního volebního výboru nebo obvodního volebního výboru, který vykonává jeho úkoly (§ 6, odst. 2), a volební místnosti s určením volebních místností, v nichž vykonají volební právo osoby s voličskými průkazy nebo voliči z přikázané obce (§ 4, odst. 5). Ve vyhlášce buď také uvedena volební místnost, v níž se zjišťuje volební výsledek podle § 36, odst. 6. Rovněž jest vyhlásiti, které volební skupiny ve volebním kraji podaly platnou kandidátní listinu, a dobu a místo, kdy a kde jest možno nahlížeti do voličských seznamů (§ 18, odst. 1).

(2) Ve vyhlášce budtež voliči upozorněni, že při volbě se mají vykázati, vzejdou-li pochybnosti o jejich totožnosti, úředním listinným průkazem, osvědčujícím jejich totožnost (§ 27, odst. 4), nebo svědectvím dvou voličů, nemá-li volič takových dokladů po ruce. Voliči budtež také ve vyhlášce vyzváni, aby si osobně na určeném místě vyzvedli kandidátní listiny a po případě legitimační lístky (§ 27), pokud nebyly včas dodány pro jakoukoli překážku, a aby při tom podle potřeby předložili úřední listinný průkaz osvědčující jejich totožnost.

§ 27.**Legitimační lístky.**

(1) Ministr vnitra může určit vyhláškou v Úředním listě republiky Československé obce, zejména s větším počtem voličů, nebo obce, jež tvoří volební místo podle § 3, odst. 3, v nichž místní národní výbor je povinen každému voliči vydati a dodati do bytu zároveň s hlasovacími lístky též legitimační lístek. Legitimační lístek budiž opatřen pečeti místního národního výboru.

(2) V legitimačním lístku budtež uvedeny: pořadové číslo voličského seznamu a číslo dílčího voličského seznamu, příjmení a jméno voličovo, den, hodiny a místnost volební a podstatná ustanovení o způsobu hlasování. Za ztracený nebo poškozený legitimační lístek se vydá voliči na průkaz (odstavec 4) legitimační lístek jiný, zřetelně označený jako duplikát.

(3) Nedodané legitimační lístky dá odevzdati předseda místního národního výboru pod vlastní odpovědností příslušnému obvodnímu volebnímu výboru, u něhož může volič v den volby žádati vydání legitimačního lístku, předloží-li podle potřeby úřední listinný průkaz o své totožnosti.

(4) Vzejdou-li pochybnosti o totožnosti voliče, jest volič povinen se vykázati úředním listinným průkazem, osvědčujícím jeho totožnost (na př. občanským průkazem, cestovním pasem, pracovním průkazem, domovským listem, rodným, křestním listem), nebo svědectvím dvou voličů, nemá-li takových dokladů po ruce.

§ 28.**Přístup do volební místnosti.**

(1) Do volební místnosti mají přístup kromě členů obvodního volebního výboru, důvěrníků volebních skupin (§ 9), pomocných sil (§ 47) a zástupce dohlédacího orgánu (§ 46) pouze voličové, kteří jsou zapsáni ve voličských seznamech dotčeného obvodu nebo mají voličské průkazy (§ 30, odst. 1). Jakmile volič odevzdal hlasovací lístek, má volební místnost ihned opustiti.

(2) Agitovati nebo zříditi agitační kancelář v budově, v níž je volební místnost, není dovoleno.

§ 29.**Hlasování.**

(1) Obvodní volební výbor dohlíží na správné odevzdávání hlasovacích lístků a bdí nad udržováním pořádku ve volební místnosti. Členům volebního výboru není dovoleno opravovat nebo doplňovat hlasovací lístky, byť i o to voličem byli požádáni. Odevzdání hlasovacího lístku vyznačí členové volebního výboru ve dvou stejnopisech voličských seznamů u jména voličova, a to ve sloupci, jenž je určen pro vyznačení hlasování při této volbě.

(2) Obvodní volební výbor po svém ustavení prohlédne před začátkem volby osudí. K volebnímu osudí buď použito jediné schránky dostatečně velké, kterou lze zámkem uzavřít.

(3) Potom se přikročí k odevzdání hlasů. Volič se dostaví s legitimačním lístkem a se všemi hlasovacími lístky, které mu byly dodány. Když předstoupí před volební výbor, oznámí své příjmení, jméno a byt. Zároveň předloží legitimační lístek, po případě úřední listinný průkaz o své totožnosti podle § 27, odst. 4. Volební výbor vezme od voliče legitimační lístek a najde jméno voliče ve voličském seznamu. Zjistí, má-li volič všechny hlasovací lístky a prázdný lístek, které podle § 24, odst. 4 mají být dodány, neškrtané a neoznačené, nesmí mu však měnit pořadí hlasovacích lístků, jak je přinesl. Za chybějící, škrtané nebo jinak označené dodá mu jiné tak, aby volič měl všechny hlasovací lístky a prázdný lístek. Dále mu vydá prázdnou obálku opatřenou úředním razítkem. Všechny obálky budtež neprůhledné, stejné velikosti, jakosti a barvy a nesmějí mít žádného odlišného znamení.

(4) Volič sám vloží hlasovací lístek do obálky. Může k tomu použítí prostoru tak odděleného, aby nemohl být pozorován. Potom vhodí před volebním výborem obálku do volebního osudí a odloží kandidátní listiny, které mu zbyly, do zvláštní schránky tak zařízené, aby nebylo lze poznati, jak voličové volili. Tímto způsobem odevzdají své hlasy nejprve členové obvodního volebního výboru a jejich náhradníci, jakož i zástupce dohlédacího orgánu a pomocné síly. Potom odevzdají hlasy ostatní voličové v tom pořadí, jak se dostavili do volební místnosti.

(5) Nevidomí a ti, kdož pro tělesnou vadu nemohou sami hlasovací lístek odevzdati, vykonají své volební právo v průvodu voliče, s nímž sdílejí společnou domácnost, nebo v průvodu voliče, jehož si svobodně zvolili za průvodce. Průvodce odevzdá hlasovací lístek, po případě průkaz svého zmocnitele; volební výbor zjistí dotazem, zvolil-li volič svobodně svého průvodce, zná-li jeho jméno a příjmení, a zapíše tento způsob volby zvláště v zápise o volbě.

§ 30.**Hlasování osob s voličskými průkazy a voličů z přikázané obce.**

(1) Osoby s voličskými průkazy smějí odevzdati své hlasy pouze ve volebních místnostech pro ně určených (§ 4, odst. 5). Při odevzdání voličského průkazu obvodnímu volebnímu výboru se vykáží o své totožnosti úředním dokladem (§ 27, odst. 4).

(2) Osoby, které volily na podkladě voličských průkazů, se zapíší do zvláštního hlasovacího seznamu.

(3) Voličové z přikázané obce (§ 3, odst. 3) smějí odevzdati své hlasy pouze ve volební místnosti pro ně určené (§ 4, odst. 5).

(4) Jinak zůstávají ustanovení § 29 nedotčena.

(5) Voličské průkazy zůstanou až do vyhlášení výsledku volby (§ 43) v úschově místního národního výboru (§ 38, odst. 4), který je pak neprodleně vrátí tomu místnímu národnímu výboru, jenž je vydal.

§ 31.**Námitky proti voličům.**

(1) Obvodní volební výbor rozhoduje o tom, má-li býti volič připuštěn, aby odevzdal hlasovací lístek, jen tehdy, je-li pochybnost o jeho totožnosti nebo namítá-li se, že podle § 12 nesmí při volbě hlasovati.

(2) Tyto námitky mohou podati členové dotčeného obvodního volebního výboru nebo důvěrníci volebních skupin (§ 9), a to jen potud, dokud hlasovací lístek občana, jehož právo se popírá, nebyl ještě vložen do osudí. Rozhodnutí volebního výboru musí se státi v každém jednotlivém případě dříve, než se připustí další volič, aby odevzdal hlasovací lístek. Žádá-li volič, aby mohl předložit doklady o svém oprávnění k volbě, může tak učiniti nejpozději před zakončením hlasování.

§ 32.**Obsah hlasovacích lístků a prázdné lístky.**

(1) Volič smí odevzdati kandidátní listinu kterékoli volební skupiny. Škrty, výhrady a jiné změny nemají účinku.

(2) Volič může odevzdati prázdný lístek (§ 24, odst. 3).

§ 33.**Hlasování v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech.**

(1) Osoby ošetřované v nemocnicích a jiných léčebných ústavech nebo umístěné v sociálních ústavech mohou vykonati za předpokladů uvedených v § 4, odst. 3 volební právo ve volební místnosti zřízené v ústavu, není-li námitek vedoucího lékaře se zřetelem na nemoc nebo tělesnou vadu voliče nebo se zřetelem na nebezpečí rozšíření nakažlivé choroby.

(2) Pro hlasování ve volební místnosti zřízené v nemocnici a v jiném léčebném nebo sociálním ústavu platí ustanovení § 29 a § 30, odst. 1 a 2 s touto odchylkou: Nemůže-li v ústavě ošetřovaný volič býti dopraven do ústavní volební místnosti, dostaví se členové obvodního výboru k němu - nemá-li proti tomu námitek s hlediska lékařského vedoucí lékař -, aby tam za šetření zásady tajnosti volby mohl vykonati volební právo.

§ 34.**Přerušeni volby**

Nastanou-li okolnosti, jež znemožňují zahájení volební jednání, pokračovati v něm nebo je ukončiti, může obvodní volební výbor prodloužiti dobu volební nebo provedení voleb odročiti na pozdější hodinu. Opatřením takovým nesmí býti zkrácena celková doba trvání volby podle § 25, odst. 1. Opatření takové buď ihned veřejně vyhlášeno způsobem v místě obvyklým. Jde-li o přerušeni volby již zahájené, buďtež volební spisy i volební osudí s odevzdanými již hlasovacími lístky volebním výborem zapečetěny a neporušenost pečeti protokolárně zjištěna při nově zahájené volbě.

§ 35.**Konec hlasování.**

Když volební doba uplyne, uzavře se volební místnost. Odvolí však ještě všichni voličové, kteří jsou ve volební místnosti nebo v čekárně, volebním výborem pro voliče určené, nebo přímo před volební místností; nato prohlásí předseda volebního výboru hlasování za skončené.

HLAVA ČTVRTÁ

Zjištění a prohlášení výsledků volby.

§ 36.

Sčítání hlasů.

(1) Když bylo hlasování skončeno, zůstanou ve volební místnosti jen členové obvodního volebního výboru, důvěrníci volebních skupin, zástupce dohlédacího orgánu a pomocné síly. Volební výbor vyjme obálky s hlasovacími lístky z osudí, spočte úřední obálky (§ 29, odst. 3) vyňaté z osudí a srovná počet obálek se záznamy ve voličských seznamech a v hlasovacím seznamu osob, které volily na podkladě voličských průkazů. K neúředním obálkám se nepřihlíží. Potom vyloučí lístky neplatné, rozdělí hlasovací lístky podle volebních skupin a zjistí volební výsledek dvojím písemným záznamem. Při tom má každý člen volebního výboru právo nahlížeti do hlasovacích lístků.

(2) Ve prospěch kandidátní listiny volební skupiny se počítají i takové hlasovací lístky, na nichž jména kandidátů jsou škrtnána nebo měněna.

(3) Je-li v obálce několik hlasovacích lístků téže volební skupiny nebo několik prázdných lístků, počítají se za hlas jeden. Je-li v obálce jedna nebo několik kandidátních listin téže volební skupiny a jeden nebo několik prázdných lístků, počítá se hlas ve prospěch volební skupiny, jejíž kandidátní listina byla odevzdána.

(4) Neplatné jsou hlasovací lístky:

1. nejsou-li na tiskopise, vydaném krajským volebním výborem;
2. je-li v obálce několik různých hlasovacích lístků různých volebních skupin, jsou všechny hlasy v této obálce neplatné;
3. znějí-li na neplatnou kandidátní listinu.

(5) Neobsahuje-li úřední volební obálka, vyňatá z osudí, žádný hlasovací lístek, pokládá se za neplatný hlas.

(6) Nevolovalo-li ve volebním obvodu, zřízeném pro voliče v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech (§ 4, odst. 3), více než 200 voličů, zjistí se volební výsledek společně s volebním výsledkem z obvodu nejbližšího obvodního volebního výboru - určeného místním národním výborem - ve schůzi tohoto volebního výboru. Po skončení hlasování ve volební místnosti ústavu buďtež volební spisy a osudí ihned zapečetěny a dopraveny za dozoru volebního výboru a důvěrníků volebních skupin do volební místnosti příslušného nejbližšího obvodního volebního výboru. Každý z obou volebních výborů zjistí postupně počet úředních obálek ze svého osudí a srovná jej se záznamy ve voličských seznamech. Poté vloží všechny obálky z obou volebních obvodů do osudí, kde se promísí. Po promísení se vyjmou z osudí, načež obvodní volební výbor za přítomnosti členů obvodního volebního výboru, zřízeného pro ústav, a důvěrníků volebních skupin sčítá hlasy obsažené ve všech obálkách podle ustanovení předchozích odstavců.

§ 37.

Zápis o volbě.

(1) O výsledku volby se sepiše zápis ve dvojím stejnopisu. V něm se zaznamenávají jména členů volebního výboru, zástupce dohlédacího orgánu, počátek, konec a případné přerušování volby, veškerá usnesení volebního výboru se stručným odůvodněním, jiné důležitější okolnosti týkající se průběhu voleb a výsledek volby s udáním součtu hlasů, odevzdaných pro jednotlivé volební

skupiny, jakož i počet odevzdaných prázdných lístků. V součtu budtež uvedeny hlasy, uznané za platné volebním výborem; součet hlasůneplatných budiž uveden zvláště.

(2) V zápisu se výslovně uvede, kolik voličů bylo k volbě oprávněno, kolik se volby zúčastnilo, kolik bylo mužů a žen, a kolik z nich volilo na podkladě voličských průkazů.

(3) Mimo zápis o volbě podepíší všichni přítomní členové příslušného obvodního volebního výboru též voličské seznamy a hlasovací seznam. Jde-li o zjištění výsledku volby podle § 36, odst. 6, připojí se zápis o volbě ve volební místnosti ústavu k zápisu o výsledku volby, který podepíší také přítomní členové obvodního volebního výboru, zřízeného pro ústav. Pokud by voličské seznamy a hlasovací seznam nebyly podepsány některým přítomným členem, budiž tato okolnost v zápisu vysvětlena.

§ 38.

Oznámení výsledku volby v obci a ve správním okrese

(1) Ve volebním místě, v němž jest jen jedna volební místnost, odešle obvodní volební výbor bez průtahu jeden stejnopis zápisu přímo předsedovi krajského volebního výboru. Druhý stejnopis zápisu zašle okresnímu národnímu výboru (§ 46, odst. 7), jemuž mimo to oznámí výsledek hlasování a úhrnný počet odevzdaných prázdných lístků telegraficky nebo telefonicky.

(2) Ve volebním místě, v němž jest několik volebních místností, odevzdají obvodní volební výbory zápisy o volbě místnímu volebnímu výboru, pokud se týče tomu obvodnímu volebnímu výboru, jenž vykonává úkoly místního volebního výboru (§ 6, odst. 2). Tento volební výbor sestaví na podkladě volebních výsledků, zjištěných obvodními volebními výbory, volební výsledek z celého volebního místa a oznámí jej podle obdoby ustanovení předchozího odstavce.

(3) Výsledek volby v obvodu okresního národního výboru oznámí předseda okresního národního výboru (§ 46, odst. 7) ihned buď telegraficky nebo telefonicky a písemně ministerstvu vnitra a krajskému volebnímu výboru.

(4) Hlasovací lístky, legitimační lístky a obálky a hlasovací seznam, jakož i voličské průkazy (§ 30, odst. 5) dá obvodní volební výbor do zvláštních obalů, zapečetí, opatří nápisy a odevzdá místnímu národnímu výboru k dalšímu opatření. Taktéž mu odevzdá voličské seznamy.

§ 39.

Zjištění výsledku volby ve volebním kraji.

(1) Krajský volební výbor se sejde ve svém sídle bez pozvání 2. den (v úterý) po volbě o 10. hodině.

(2) Podle zápisů došlých od obvodních volebních výborů a podle úředních zpráv okresních národních výborů (§ 38) zjistí krajský volební výbor úhrnný počet platných hlasů, odevzdaných pro jednotlivé volební skupiny a součet prázdných lístků.

(3) Předseda krajského volebního výboru zašle ihned jeden stejnopis zápisu sepsaného o jednání krajského volebního výboru, doložený zápisy a zprávami uvedenými v odstavci 2, přímo ministerstvu vnitra, jemuž obsah zápisu zároveň oznámí telegraficky.

§ 40.

Určení počtu poslanců volených ve volebních krajích.

(1) Ústřední volební výbor se sejde na pozvání u svého předsedy nejpozději 15. den po volbě. Nejprve podá předseda zprávu o tom, zda volební výsledek byl volebními výbory správně zjištěn, zda bylo při tom správně postupováno a zda není třeba výsledek opravit proto, že se stal omyl ve

výpočtech. Ústřední volební výbor přezkoumá pak zápisy a zprávy došlé od krajských volebních výborů (§ 39, odst. 3), a zjistí-li omyl ve výpočtech nebo jinou nesrovnalost, opraví výsledek tak, aby se shodoval s pravým stavem věci. Podle těchto zápisů a zpráv zjistí úhrnný počet všech platných hlasů, odevzdaných pro všechny volební skupiny v každém volebním kraji a v každé volební oblasti.

(2) Poté určí ústřední volební výbor počet poslanců volených v každém z volebních krajů takto: Nejprve rozdělí úhrnný počet platných hlasů, odevzdaných pro všechny volební skupiny kandidující v dotčené volební oblasti, počtem mandátů na ni připadajícím podle § 2. Celým číslem, dělením vyšlým beze zlomků, dělí pak úhrnný počet platných hlasů odevzdaných v každém z volebních krajů. Celé číslo takto vypočtené je počet mandátů připadajících příslušnému volebnímu kraji.

(3) Jestliže nebyly podle předchozího odstavce rozvrženy všechny mandáty, připadající na příslušnou volební oblast, přidělí ústřední volební výbor zbývající mandáty postupně těm volebním krajům v téže oblasti, které mají největší zbytek dělení. Jsou-li zbytky dělení u několika volebních krajů stejné, přidělí mandát volebnímu kraji, v němž byl odevzdán větší počet platných hlasů; je-li počet odevzdaných platných hlasů stejný, rozhodne los.

§ 41.

První skrutinium.

(1) Po určení počtu poslanců podle § 40 rozdělí ústřední volební výbor počet mandátů na jednotlivé volební skupiny v každém z volebních krajů.

(2) K tomu cíli úhrnný počet platných hlasů, odevzdaných pro všechny volební skupiny ve volebním kraji, rozdělí počtem mandátů, které se v dotčeném volebním kraji mají obsadit (§ 40); celé číslo, dělením vyšlé beze zlomků, jest číslem volebním.

(3) Volebním číslem se dělí součet hlasů odevzdaných pro každou kandidátní listinu, načež ústřední volební výbor přikáže každé volební skupině tolik mandátů, kolikrát jest volební číslo obsaženo v součtu hlasů pro volební skupinu odevzdaných.

(4) Z jednotlivých volebních skupin obdrží mandáty, volební skupině přikázané, kandidáti podle pořadí, jak jsou uvedeni na kandidátní listině. Nekandidovala-li některá volební skupina ve volebním kraji tolik osob, kolik mandátů jí podle výsledku prvního skrutinia přísluší, obdrží jen tolik mandátů, kolik osob kandidovala.

(5) Kandidáti, kteří při prvním skrutiniu vyšli naprázdno a nebyli zvoleni za poslance ani v druhém skrutiniu (§ 42), jsou náhradníky.

(6) Byla-li podána ve volebním kraji jen jedna kandidátní listina, přikáže ústřední volební výbor volební skupině přímo $\frac{4}{5}$ mandátů z počtu mandátů, připadajících na volební kraj (§ 40); zlomek se zaokrouhlí na nejbližší vyšší celé číslo. Vždy však musí býti dotčené volební skupině vyhrazeny nejméně 2 a nejvíce 4 mandáty z takového volebního kraje pro druhé skrutinium.

§ 42.

Druhé skrutinium.

(1) Ústřední volební výbor rozdělí v druhém skrutiniu všechny mandáty, jež postupem uvedeným v § 41 zůstaly neobsazeny, pro každou volební oblast odděleně podle velikosti zbytků hlasů. K tomu účelu se sejde na pozvání u svého předsedy nejpozději 15. den po volbě. Při druhém skrutiniu se přihlíží toliko ke zbytkům hlasů volební skupiny, která dosáhla aspoň v jednom volebním kraji dotčené volební oblasti nejméně jednoho mandátu a v celé této volební oblasti aspoň 100.000 platných hlasů.

(2) Nejpozději před zahájením druhého skrutinia odevzdají členové ústředního volebního výboru jeho předsedovi kandidátní listiny svých volebních skupin pro každou volební oblast zvláště. Tyto kandidátní listiny mohou obsahovati v libovolném počtu jména kandidátů, avšak jen těch, kteří těmito volebními skupinami byli kandidováni v některém volebním kraji v téže volební oblasti a nebyli zvoleni při prvním skrutiniu. Jména kandidátů buďtež seřaděna a označena arabskými číslicemi. Po odevzdání nesmějí býti tyto kandidátní listiny měněny, a to ani pokud jde o pořadí kandidátů.

(3) Ústřední volební výbor především přikáže ve druhém skrutiniu příslušné volební skupině za předpokladů uvedených v § 41, odst. 6 tolik mandátů, kolik jich zůstalo neobsazeno pro tuto volební skupinu v prvním skrutiniu ve volebních krajích, v nichž byla podána jen jedna kandidátní listina. Pokud jde o ostatní volební kraje, postupuje se takto: Ústřední volební výbor sečte všechny zbytky hlasů z každé volební oblasti zvláště. Součet zbytků hlasů z každé volební oblasti dělí počtem mandátů, které se ještě mají obsaditi v druhém skrutiniu v dotčené oblasti, zvětšeným o jednu. Celé číslo, beze zlomku dělením vyšlé, je číslem volebním. Nato přikáže každé volební skupině ve volební oblasti tolik mandátů, kolikrát je volební číslo obsaženo v součtu zbytků hlasů pro volební skupinu vykázaných ze všech volebních krajů v dotčené oblasti.

(4) Bylo-li obsazeno o jeden mandát více, než se mělo obsaditi, odečte se přebývající mandát té volební skupině, která vykazala nejmenší zbytek dělení při druhém skrutiniu, při stejném zbytku, menší počet hlasů ve všech volebních krajích, v nichž podala platnou kandidátní listinu; je-li i počet hlasů stejný, rozhodne los.

(5) Nebyly-li obsazeny všechny mandáty, způsobem stanoveným v odstavci 3, nebo proto, že volební skupina ohlásila méně kandidátů, než kolik mandátů na ni připadá, přikáže ústřední volební výbor tyto mandáty postupně těm volebním skupinám v téže volební oblasti, jež vykazují největší zbytek dělení. Při rovnosti zbytků se přikáže mandát volební skupině, jež má větší součet zbytků ve druhém skrutiniu. Jsou-li tyto součty zbytků stejné, přikáže se mandát volební skupině, jež obdržela v téže volební oblasti více hlasů; je-li počet stejný, rozhodne los.

(6) Z jednotlivých volebních skupin jsou zvoleni ve druhém skrutiniu za poslance podle počtu mandátů, na volební skupinu připadlých, kandidáti podle pořadí, jak jsou uvedeni na kandidátní listině, zmíněné v odstavci 2.

(7) Kandidáti, uvedení na kandidátní listině pro druhé skrutinium, kteří při něm nebyli zvoleni poslanci, jsou náhradníky.

§ 43.

Zápis a vyhláška o výsledku volby.

(1) V zápise o jednání ústředního volebního výboru buď uvedeno, kteří kandidáti při prvním a druhém skrutiniu byli prohlášeni za zvolené poslance a kteří jsou náhradníky. V zápise budiž uveden zejména výpočet volebního čísla, postup při prikazování mandátů, zbytky vyšlé dělením součtu hlasů číslem volebním a počet mandátů volebním skupinám přikázaných.

(2) Celkový výsledek volby vyhlásí ministr vnitra neprodleně v Úředním listě republiky Československé.

(3) Ministerstvo vnitra vydá zvoleným poslancům osvědčení, které zvoleného opravňuje vstoupiti do Národního shromáždění a účastniti se jeho jednání. Toto oprávnění pomíjí, byla-li jeho volba prohlášena za neplatnou (§ 53).

§ 44.**Nastupovanie náhradníkov.**

(1) Ak sa uprázdni mandát, povolá Ministerstvo vnútra na návrh volebnej skupiny náhradníka z osôb uvedených na jej kandidátnych listinách v tej istej volebnej oblasti.

(2) Ak niet náhradníka tej istej volebnej skupiny, zostáva mandát uprázdnený do konca volebného obdobia.

(3) Ministerstvo vnútra vyhlási povolanie náhradníka v úradnom liste a vydá povolanejmu osvedčenie oprávňujúce na vstup do Národného shromaždenia.

HLAVA PÁTÁ**Ustanovení trestní.****§ 45.**

Nejde-li o čin přísněji trestný, trestá se:

I. Pro přečin tuhým vězením od jednoho do šesti měsíců:

1. kdo odnímá voliči bez jeho výslovného souhlasu hlasovací lístky nebo prázdný lístek nebo škrtá mu v těchto listinách;
2. kdo mění protiprávně voličské seznamy;
3. kdo vydá obvodnímu volebnímu výboru nestejně hlasovací obálky nebo neodvede obvodnímu volebnímu výboru nedoručené legitimační lístky;
4. kdo nešetří zákazu o výčepu, prodeji a podáváníí nápojů obsahujících alkohol;
5. předseda krajského volebního výboru nebo jiná osoba k tomu určená, odepře-li přijmouti kandidátní listinu nebo vyhověti i jinak povinností uvedeným v § 19, odst. 1;
6. předseda krajského volebního výboru nebo jiný veřejný funkcionář nebo veřejný zaměstnanec, který úmyslně nebo z hrubé nedbalosti dá rozmnožiti nebo dodati nesprávné kandidátní listiny.

Pokus je trestný.

II. Pro přestupek soudem vězením do tří měsíců nebo trestem na penězích do 50 000 Kčs:

1. kdo se snaží v rozporu s ustanovením § 13, odst. 2 vykonati volební právo ve více než jedné obci;
2. kdo odepře oprávněné osobě vydati hlasovací lístek, prázdný lístek nebo legitimační lístek;
3. kdo nedá svým zaměstnancům nebo podřízeným prázdno k výkonu volebního práva nebo k výkonu jejich funkcí jako členů volebních orgánů nebo jejich náhradníků;
4. kdo protiprávně zabraňuje nebo znemožňuje nahlížeti do voličských seznamů a činiti si opisy nebo výpisy;
5. kdo nezachová úmyslně lhůtu, jejíž zachování je tímto zákonem stanoveno;
6. kdo jsa k tomu povinen, nevyloží včas voličské seznamy;
7. kdo odepře ověření podpis voličův na kandidátní listině (§ 19, odst. 2).

III. Pro přestupek okresním národním výborem (§ 46, odst. 7) vězením (uzamčením) do jednoho měsíce nebo pokutou do 10 000 Kčs:

1. kdo agituje v budově, v níž jest volební místnost, nebo v takové budově zřídí volební kancelář;

2. kdo se nezúčastní volby bez omluvného důvodu;
3. kdo kandiduje vědomě na několika kandidátních listinách;
4. kdo nesplní povinnosti stanovené v § 51;
5. kdo odevzdá hlasovací lístek, ač bylo pravoplatně rozhodnuto, že není státním občanem Československé republiky, nebo ač je si vědom, že v den vyložení voličských seznamů (§ 12) nepřekročil 18. rok věku, nebo ač je si vědom, že je vyloučen z práva voliti podle § 11, odst. 1, nebo ač byl úředně vyrozuměn o tom, že byla učiněna nebo že podle rozhodnutí příslušného orgánu má být učiněna u jeho zápisu ve voličských seznamech poznámka překážky výkonu práva volebního (§ 55);
6. člen volebního orgánu, který poruší některou z povinností uložených tímto zákonem.

Byla-li uložena pokuta, budiž pro případ její nedobytnosti vyměřen náhradní trest vězení (uzamčení) podle míry zavinění v mezích sazby trestu na svobodě na čin stanovené.

HLAVA ŠESTÁ

Ustanovení společná

§ 46.

Dohlédací orgány.

(1) Dohlédacím orgánem v tomto zákoně se rozumí v obcích, v nichž místní (ústřední) národní výbor vykonává působnost okresního národního výboru, zemský národní výbor, na Slovensku pověřenectvo vnitra, a v ostatních obcích okresní národní výbory.

(2) Dohlédací orgán bdí nad řádným a včasným prováděním všech úředních úkonů uložených tímto zákonem podřízeným národním výborům, jakož i obvodním (místním) a krajským volebním výborům. Shledá-li nedbalost nebo nesprávnost, může, zachovávaje pravomoc volebních výborů, úkon zcela nebo zčásti dáti provést vlastními orgány, a to, jde-li o místní (ústřední) národní výbor, na náklad obce, která má právo postihu na svých příslušných orgánech.

(3) Jestliže příslušný akční výbor Národní fronty nenavrhne včas zástupce volebních skupin za členy nebo náhradníky do volebních výborů, nebo jestliže nenavrhne osoby způsobilé (§ 5, odst. 2), může příslušný orgán (§ 7, odst. 2 a § 8, odst. 2) i bez dalších návrhů jmenovati členy a náhradníky.

(4) Nesejde-li se volební výbor včas v počtu usnášení schopném, nebo stane-li se nezpůsobilým k usnášení, nebo nesplní-li své úkoly ve lhůtě stanovené tímto zákonem, provede úřední jednání předsedající volebního výboru. Nedošlo-li k ustavení obvodního (místního) volebního výboru, provede úřední jednání předseda místního národního výboru, a nedošlo-li k ustavení krajského volebního výboru, předseda okresního národního výboru (odstavec 7), v jehož obvodu má dotčený volební výbor sídlo, po případě zástupce určený předsedou příslušného národního výboru - neučiní-li ministr vnitra jiného opatření. V těchto případech buďtež přibráni k jednání důvěrníci podle možnosti za každou volební skupinu, která jest nebo má být v dotčeném volebním výboru zastoupena.

(5) Vrchní dohled nad všemi dohlédacími orgány a volebními výbory náleží ministru vnitra, jemuž přísluší také dohlédací právo, upravené v předchozích odstavcích.

(6) Dohlédací orgán může vyslati k obvodním (místním) a krajským volebním výborům svého zástupce, aby dohlédl na správné provádění volby a zjišťování volebního výsledku. Totéž oprávnění přísluší též ministru vnitra, na Slovensku též pověřenci vnitra.

(7) Okresním národním výborem (předsedou okresního národního výboru) v odstavci 4, v § 5, odst. 3, § 6, odst. 3, § 7, odst. 2 a 4, § 9, odst. 1, § 26, odst. 1, § 38, odst. 1 a 3 a v § 45, III se rozumí v obci, v níž místní (ústřední) národní výbor vykonává působnost okresního národního výboru, ústřední (místní) národní výbor (jeho předseda).

§ 47.

Opatření pomocných prostředků.

(1) Pomocné prostředky věcné i osobní (pracovní síly) potřebné k řádnému provedení volby a zjištění jejího výsledku v obci, zejména pomocné prostředky potřebné pro obvodní (místní) volební výbor, opatří - bez újmy ustanovení odstavce 2 a § 48 - místní (ústřední) národní výbor nákladem obce. Zejména mu náleží opatřit vhodně volební místnosti a vybavit je potřebnými předměty podle podrobnějších předpisů vydaných na podkladě tohoto zákona. Opatří takto i legitimační lístky, úřední obálky a uhradí poštovné, telegrafní a telefonní poplatky a pod., souvisící s prováděním úkolů obvodního (místního) volebního výboru.

(2) Vhodnou volební místnost v nemocnicích a jiných léčebných nebo sociálních ústavech je povinna poskytnouti správa dotčeného ústavu na svůj vlastní náklad. Volební místnost v ústavu vybaví potřebnými předměty místní (ústřední) národní výbor na náklad obce.

(3) Neučiní-li potřebná opatření podle ustanovení předchozích odstavců místní (ústřední) národní výbor (správa ústavu), může - je-li nebezpečí z prodlení - předseda obvodního (místního) volebního výboru učiniti vhodná opatření na náklad obce, pokud se týče na náklad správy ústavu. Oprávnění dohlédacích orgánů podle § 46, odst. 2 a 5 zůstává nedotčeno.

(4) Věcné i osobní pomocné prostředky potřebné pro krajský volební výbor se sídlem v obcích, v nichž místní (ústřední) národní výbor vykonává působnost okresního národního výboru, opatří, pokud nejde o krajský volební výbor pro volební kraj čtvrtý, ústřední (místní) národní výbor nákladem obce. Ustanovení odstavce 3 platí přiměřeně.

§ 48.

Volební náklady hrazené státem.

(1) Věcné i osobní pomocné prostředky, potřebné pro krajské volební výbory, na které se nevztahuje § 47, odst. 4, opatří okresní národní výbor, v jehož obvodu je sídlo tohoto volebního výboru, na náklad státu.

(2) Věcné i osobní pomocné prostředky, potřebné pro ústřední volební výbor, opatří ministerstvo vnitra na náklad státu.

(3) Z prostředků státních se uhradí též náklady spojené s rozmnožením kandidátních listin a vyhotovením prázdných lístků.

(4) Státní správa dodá zdarma výtisky vyhlášek, zápisů volebních výborů, hlasovacích seznamů a jiných potřebných tiskopisů, jejichž vzorce stanoví ministerstvo vnitra.

§ 49.

Osvobození od poplatků a dávek.

Veškerá podání, zápisy (protokoly) a úřední úkony ve věci voleb, jakož i ověření podpisů voličů na kandidátních listinách (§ 19, odst. 2) a kandidátů (§ 23) jsou osvobozeny od poplatků a dávek za úřední úkony ve věcech správních.

§ 50.**Spolupůsobení úřadů a orgánů veřejné správy.**

Všechny úřady a orgány veřejné správy, jakož i soudy jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto zákona.

§ 51.**Povinnosti knihtiskařů.**

Osoby, provozující živnost knihtiskařskou nebo v ní činné, jsou povinny vyhověti příkazům krajského volebního výboru a všech ostatních orgánů v mezích jejich působnosti, aby hlasovací listky, legitimační listky, voličské průkazy a všechny ostatní úřední tisky byly včas a správně rozmnoženy.

HLAVA SEDMÁ**Ustanovení přechodná.****§ 52.****Opatření k dodatečnému provedení volby.**

Nedošlo-li z jakýchkoliv důvodů v některém volebním kraji k řádnému provedení voleb podle tohoto zákona zcela nebo zčásti, nebo nelze-li volbu zcela nebo zčásti provést podle ustanovení tohoto zákona pro nastalé překážky, může vláda nejpozději do 7 dnů učiniti potřebná opatření, aby volby byly dodatečně nebo znovu provedeny, při čemž může nařízením v nezbytných případech zkrátiti lhůty předepsané ve volebním řízení.

§ 53.**Zatímní pravomoc Národního shromáždění.**

(1) O stížnosti proti volbě rozhoduje zatím předsednictvo Národního shromáždění.

(2) Volbu poslanců ověřuje a o neslučitelnosti rozhoduje zatím Národní shromáždění, zvolíc k tomu účelu výbor ověřovací a inkompatibilitní. Volba poslanců buď ověřena nejpozději do 6 měsíců po ustavení Národního shromáždění nebo ode dne, kdy nastupující náhradník složil poslanecký slib.

(3) O ztrátě mandátu po volbě rozhoduje zatím Národní shromáždění.

(4) Při jednání jest užití obdobně předpisů platných pro jednání před volebním soudem.

§ 54.**Pojem volební skupiny.**

Volebními skupinami podle tohoto zákona se rozumějí politické strany vyvíjející činnost v den vypsání volby ve volební oblasti (t. j. mají-li tam svou organizaci), dále sdružení politických stran nebo skupiny voličů.

§ 55.**Překážka výkonu práva volebního.**

(1) Překážka výkonu práva volebního budiž poznamenána ve stálých seznamech voličských u zápisu

- a) osob, u nichž při odsouzení pro trestný čin podle některého z předpisů, uvedených v § 22, odst. 1 zák. č. 28/1946 Sb., nebo podle zákona ze dne 19. března 1923, č. 50 Sb., na ochranu republiky, ve znění předpisů jej měnících a doplňujících, vydaných před 30. zářím 1938, nebo podle zákona ze dne 13. května 1936, č. 131 Sb., o obraně státu, nebo podle zákona ze dne 13. února 1947, č. 15 Sb., o stíhání černého obchodu a podobných pletich, nebo podle zákona ze dne 13. února 1947, č. 27 Sb., o trestní ochraně dvouletého plánu, byla vyslovena ztráta práva volebního (ztráta čestných práv občanských, ztráta občanské cti), rozsudek však nenabyl ještě právní moci;
- b) osob, odsouzených pro trestný čin podle některého z předpisů, uvedených v § 22, odst. 2 zák. č. 28/1946 Sb., trestním nálezem nebo rozsudkem, který nenabyl ještě právní moci;
- c) osob pravoplatně odsouzených v době po 5. květnu 1945 pro soudní trestný čin nebo správní přestupek podle některého z předpisů uvedených pod písm. a) nebo písm. b), i když nebyla vyslovena ztráta práva volebního nebo i když ztráta práva volebního již pominula;
- d) osob, odsouzených podle dekretu presidenta republiky ze dne 4. října 1945, č. 105 Sb., o očistných komisích pro přezkoumání činnosti veřejných zaměstnanců, ve znění zákona ze dne 16. května 1946, č. 130 Sb., a zákona ze dne 19. prosince 1946, č. 247 Sb., i když nález nenabyl ještě právní moci; na Slovensku pak osob, o nichž jako o státních nebo jiných veřejných zaměstnancích po provedeném prověřovacím řízení nebylo rozhodnuto, že se ponechávají v dosavadním služebním postavení při zachování všech služebních a platových nároků, jakož i osob, jimž jako poživatelům odpočivných a zaopatřovacích platů po témž řízení nebyly ponechány odpočivné a zaopatřovací platy v dosavadní výši, i když rozhodnutí o prověření nenabyl ještě právní moci;
- e) osob, které akční výbory Národní fronty vyřadily z veřejného a politického života, protože jsou odsouzeny nebo proti nim jest vedeno trestní řízení podle zákona na ochranu republiky, nebo se provinily proti lidovědemokratickému řádu, nebo činně a vědomě usilovaly o hospodářský rozvrat, nebo zneužívaly své veřejné nebo politické funkce ke svému obohacení, zejména přijímáním úplatků.

(2) Poznámka překážky výkonu práva volebního může být učiněna, vyžaduje-li tohoto veřejný zájem, u zápisů osob, proti nimž bylo zahájeno trestní řízení pro trestný čin (činnost) podle některého z předpisů uvedených v odstavci 1 nebo byla zahájena revise trestního řízení proti nim podle zákona ze dne 25. března 1948, č. 34 Sb., o revisi trestního řízení v některých případech provinění proti národní cti.

(3) O poznamenání překážky výkonu práva volebního podle odstavce 2 rozhodne místní národní výbor svou místní volební komisí (§ 56). Komise rozhoduje prostou většinou hlasů s konečnou platností.

(4) Poznámku překážky výkonu volebního práva podle odstavců 1 a 2 vyznačuje ve stálých seznamech voličských místní národní výbor svou místní volební komisí (§ 56). Pro tuto poznámku překážky práva volebního platí přiměřeně ustanovení § 16 zák. č. 28/1946 Sb.

(5) Poznámka překážky výkonu práva volebního může být vyslovena a ve voličských seznamech vyznačena nejpozději den před volbou. Bude vymazána z moci úřední nebo na žádost strany, odpadnou-li předpoklady pro její vyznačení, nejpozději však dnem 31. prosince 1948.

(6) Dokud je vyznačena poznámka překážky výkonu práva volebního, nesmí být vydán dotčené osobě voličský průkaz. Voličské průkazy, které byly vydány osobě, u jejíhož zápisu ve stálých seznamech voličských byla, třeba i po vydání voličského průkazu, vyznačena nebo vyslovena překážka práva volebního, jsou neplatné. O neplatnosti voličského průkazu budiž neprodleně uvědomen místní národní výbor v obci uvedené na voličském průkazu, v níž osoba hodlá voliti; v případech, v nichž není tato obec uvedena ve voličském průkazu, jest neplatné voličské průkazy

neprodleně uveřejniti v Úředním listě republiky Československé, na Slovensku též v Úředním věstníku.

HLAVA OSMÁ
Místní volební komise.

§ 56.

(1) Místní volební komise (§ 55, odst. 3 a 4) má 5 členů a tolikéž náhradníků. Členy a za každého člena náhradníka jmenuje místní národní výbor k návrhu příslušného místního, a není-li ho, okresního akčního výboru Národní fronty. Předsedou místní volební komise nesmí být předseda místního národního výboru.

(2) Na tuto komisi přechází veškerá působnost místní volební komise, uvedené v § 7, odst. 2 zák. č. 28/1946 Sb.

HLAVA DEVÁTÁ
Ustanovení závěrečná.

§ 57.

Úprava podrobností řízení.

(1) Podrobnosti volebního řízení mohou být upraveny vládním nařízením. Vydá-li ministr vnitra v mezích své působnosti směrnice o provádění tohoto zákona, uveřejní je v Úředním listě republiky Československé.

(2) Na opatření, která učinil ministr vnitra k přípravě provedení tohoto zákona již v době před počátkem jeho účinnosti a pokud neodporují zákonu, se hledí tak, jako by byla učiněna za jeho účinnosti.

§ 58.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

Nosek v. r.

**Príloha k § 1
zák. č. 75/1948 Sb.**

Volební kraje pro volby do Národního shromáždění.

Volební kraj prvý

se sídlem krajského volebního výboru v Praze; volební kraj tvoří hlavní město Praha.

Volební kraj druhý

se sídlem krajského volebního výboru v Kladně; volební kraj tvoří správní okresy: Kladno, Kralupy nad Vltavou, Louny, Rakovník, Roudnice nad Labem, Slaný a Žatec.

Volební kraj třetí

se sídlem krajského volebního výboru v Mladé Boleslavi; volební kraj tvoří správní okresy: Mladá Boleslav, Dubá, Mnichovo Hradiště, Jičín, Mělník, Nymburk a Poděbrady.

Volební kraj čtvrtý

se sídlem krajského volebního výboru v sídle okresního národního výboru Praha-venkov-jih; volební kraj tvoří správní okresy:

Beroun, Brandýs nad Labem, Český Brod, Hořovice, Jílové, Praha-venkov-jih, Praha venkov-sever, Příbram a Říčany.

Volební kraj pátý

se sídlem krajského volebního výboru v Plzni; volební kraj tvoří statutární město Plzeň a správní okresy:

Blatná, Domažlice, Klatovy, Kralovice, Planá, Plzeň-venkov, Přeštice, Rokycany, Stříbro, Sušice, Tachov a Horšovský Týn.

Volební kraj šestý

se sídlem krajského volebního výboru v Karlových Varech; volební kraj tvoří správní okresy:

Aš, Cheb, Jáchymov, Kadaň, Kraslice, Mariánské Lázně, Locket, Nejdek, Podbořany, Sokolov, Teplá, Karlovy Vary, Vejprty a Žlutice.

Volební kraj sedmý

se sídlem krajského volebního výboru v Ústí nad Labem; volební kraj tvoří správní okresy:

Bílina, Děčín, Duchcov, Chomutov, Litoměřice, Most, Teplice a Ústí nad Labem.

Volební kraj osmý

se sídlem krajského volebního výboru v Liberci; volební kraj tvoří statutární město Liberec a správní okresy:

Frýdlant, Jablonec nad Nisou, Jablonné v Podještědí, Jilemnice, Liberec-venkov, Česká Lípa, Rumburk, Semily, Šluknov, Turnov a Varnsdorf.

Volební kraj devátý

se sídlem krajského volebního výboru v Hradci Králové; volební kraj tvoří správní okresy:

Broumov, Nový Bydžov, Dobruška, Dvůr Králové nad Labem, Hořice, Hradec Králové, Jaroměř, Nové Město nad Metují, Náchod, Nová Paka, Rychnov nad Kněžnou, Trutnov a Vrchlabí.

Volební kraj desátý

se sídlem krajského volebního výboru v Pardubicích; volební kraj tvoří správní okresy:

Chrudim, Lanškroun, Litomyšl, Vysoké Mýto, Pardubice, Polička, Ústí nad Orlicí a Žamberk.

Volební kraj jedenáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Havlíčkově Brodě; volební kraj tvoří správní okresy:

Havlíčkův Brod, Čáslav, Kutná Hora, Humpolec, Chotěboř, Kolín a Ledec nad Sázavou.

Volební kraj dvanáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Táboře; volební kraj tvoří správní okresy:

Benešov, Kamenice nad Lipou, Milevsko, Pelhřimov, Sedlčany, Tábor a Vlašim.

Volební kraj třináctý

se sídlem krajského volebního výboru v Českých Budějovicích; volební kraj tvoří správní okresy:

České Budějovice, Jindřichův Hradec, Kaplice, Český Krumlov, Písek, Prachatice, Strakonice, Třeboň a Týn nad Vltavou.

Volební kraj čtrnáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Jihlavě; volební kraj tvoří správní okresy:

Moravské Budějovice, Dačice, Jihlava, Moravský Krumlov, Velké Meziříčí, Třebíč a Znojmo.

Volební kraj patnáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Brně; volební kraj tvoří statutární město Brno a správní okresy:

Boskovice, Brno-venkov, Hustopeče, Nové Město na Moravě, Mikulov, Tišnov, Moravská Třebová a Vyškov.

Volební kraj šestnáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Olomouci; volební kraj tvoří statutární město Olomouc a správní okresy:

Moravský Beroun, Holešov, Hranice, Kroměříž, Litovel, Olomouc-venkov, Prostějov, Přerov, Rýmařov, Šternberk, Šumperk a Zábřeh.

Volební kraj sedmnáctý

se sídlem krajského volebního výboru ve Zlíně; volební kraj tvoří správní okresy:

Uherský Brod, Hodonín, Uherské Hradiště, Kyjov a Zlín.

Volební kraj osmnáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Ostravě; volební kraj tvoří statutární město Ostrava a správní okresy:

Fryštát, Nový Jičín, Valašské Meziříčí, Místek, Český Těšín a Vsetín.

Volební kraj devatenáctý

se sídlem krajského volebního výboru v Opavě; volební kraj tvoří statutární město Opava a správní okresy:

Bílovec, Bruntál, Hlučín, Jeseník, Krnov a Opava-venkov.

Volební kraj dvacátý

se sídlem krajského volebního výboru v Bratislavě; volební kraj tvoří město Bratislava a správní okresy:

Bratislava-okolí, Stará Ďala, Galanta, Komárno, Malacky, Modra, Dunajská Streda, Šaľa, Šamorín a Nové Zámky.

Volební kraj dvacátý první

se sídlem krajského volebního výboru v Trnavě; volební kraj tvoří správní okresy:

Hlohovec, Nové Mesto nad Váhom, Myjava, Piešťany, Senica, Skalica a Trnava.

Volební kraj dvacátý druhý

se sídlem krajského volebního výboru v Trenčíně; volební kraj tvoří správní okresy:

Bánovce nad Bebravou, Ilava, Prievidza, Púchov, Topoľčany a Trenčín.

Volební kraj dvacátý třetí

se sídlem krajského volebního výboru v Nitře; volební kraj tvoří správní okresy:

Nová Baňa, Kremnica, Krupina, Levice, Zlaté Moravce, Nitra, Parkan, Vrāble a Želiezovce.

Volební kraj dvacátý čtvrtý

se sídlem krajského volebního výboru v Žilině; volební kraj tvoří správní okresy: Považská Bystrica, Bytča, Čadca, Turčiansky Svätý Martin, Kysucké Nové Mesto a Žilina.

Volební kraj dvacátý pátý

se sídlem krajského volebního výboru v Liptovském Sv. Mikuláši; volební kraj tvoří obec Vysoké Tatry a správní okresy:

Kežmarok, Dolný Kubín, Levoča, Liptovský Svätý Mikuláš, Námestovo, Poprad, Rožnava, Ružomberok, Trstená, Spišská Nová Ves a Spišská Stará Ves.

Volební kraj dvacátý šestý

se sídlem krajského volebního výboru v Banské Bystrici; volební kraj tvoří správní okresy:

Brezno nad Hronom, Banská Bystrica, Feledince, Modrý Kameň, Lučenec, Revúca, Rimavská Sobota, Banská Štiavnica, Tornaľa a Zvolen.

Volební kraj dvacátý sedmý

se sídlem krajského volebního výboru v Prešově; volební kraj tvoří správní okresy:

Bardejov, Giraltovce, Stará Lubovňa, Prešov, Sabinov, Stropkov, Svidník a Vranov.

Volební kraj dvacátý osmý

se sídlem krajského volebního výboru v Košicích; volební kraj tvoří město Košice a správní okresy:

Gelnica, Humenné, Kráľovský Chlumeč, Veľké Kapušany, Košice-okolí, Medzilaborce, Michalovce, Moldava nad Bodvou, Snina, Sobrance a Trebišov.

